

Elevtal 2015: Mindre fremgang igen.

NOTAT

04. september 2015

FORFATTER Mette Hjort-Madsen

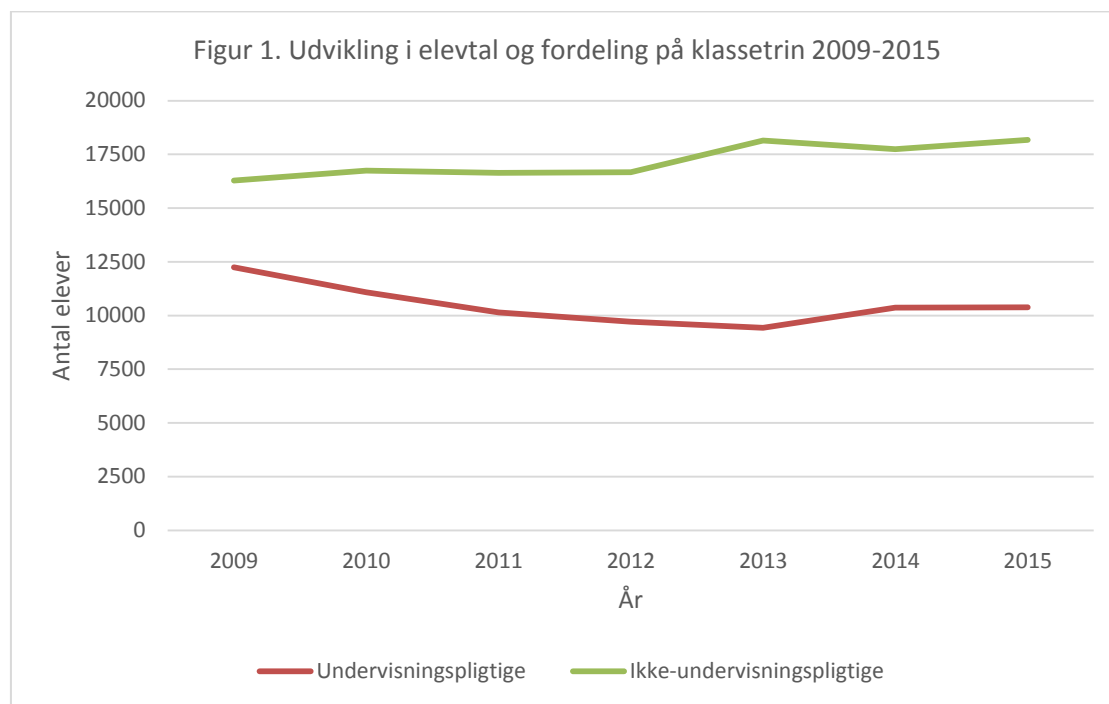
I 2015 er der i alt startet 28.560 elever på Danmarks 248 efterskoler:

- Samlet set er det en fremgang på 447 elever i forhold til sidste år. De fordeler sig med 114 flere elever på de 38 specialetferskoler og 333 flere elever på de 210 almene efterskoler.
- Stigningen er primært sket i 10. klasse, mens antallet i 8.-9. klasse er det samme som sidste år med 10.380 elever svarende til 36,3%.
- Generelt er tendensen, at elevtallet er stabilt. Enkelte skoler har udvidet, andre har genvundet tabt terræn og ca. 10 % af skolerne har oplevet tilbagegang (10 elever eller mere).
- Det er blandt skolerne i hhv. Syd og Sønderjylland og på Fyn, at der har været den største stigning i elevtallet. Det skyldes bl.a., at der er startet en ny skole, EPOS op på Als, og at der er en række større efterskoler, som har udvidet.
- Blandt de store skoler er Oure nu oppe på 601 elever, BGI på 509 og Ranum på 418.
- To skoler er lukket siden sidste år: Rovvig i Nordjylland og Rinkenæs i Sønderjylland.
- Frafald i det afsluttede skoleår 2014/15 var 12,4%.
- Særlige elevgrupper: Andelen af elever med flygtninge/indvandrerbaggrund udgør med 504 elever ca. 1,8% af det samlede elevtal. Andelen af inklusionselever på de almene efterskoler udgør ca. 6,4%.

Samlet udvikling og fordeling på klassetrin

Udviklingen i det samlede elevtal viser en pæn stigning, men ikke så stor som fra 2013/14, hvor elevtallet steg med ca. 700 elever. Det samlede elevtal er dermed på niveau med 2009, men endnu ikke helt oppe på niveau med 2010 og det hidtil højeste antal fra 2008 på knapt 28.700. Stigningen på 447 elever dermed primært sket i 10. klasse. Antallet af elever i 8. og 9. klasse er dog stabilt fra 2014, hvor vi så en stigning på 940 elever efter et par år med fald. Et bud på en årsag til faldet i denne elevgruppe er den omlægning af elevstøtten, som blev gennemført i 2011, og som medførte, at en del familier ikke længere havde råd til to år på efterskole. Disse familier har i stedet for 9. klasse, så valgt at sende deres barn afsted i 10. klasse. Det er også muligt at omlægningen til husstandsindkomst fra 2012 har forhindret nogle enlige forsørgere fra at sende deres barn afsted, hvilket har medvirket til det generelle fald i elevtallet dette år.

Figur 1 viser udviklingen i elevtal for hhv. undervisningspligtige, dvs. 8.-9. klasse, og ikke-undervisningspligtige (10. og 11. kl.)

Figuren viser, at antallet af undervisningspligtige elever (8.-9. klasse) er stabilt i forhold til 2014, hvor det rettede sig efter fald i 2012 og 2013. Antallet af ikke-undervisningspligtige, dvs. 10. klasse er øget med 439 elever. Tallene bag figuren fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Udvikling i elevtal og fordeling på klassetrin 2009-2015

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
8+9 klasse	12.246	11.906	11.058	10.533	10.136	10.372	10.380
10. klasse	16.285	16.750	16.639	16.666	17.264	17.741	18.180
Elevtal i alt	28.531	28.656	27.697	27.199	27.403	28.113	28.560
% undervisningspligtige	42,9	41,5	39,9	38,7	36,9	36,9	36,3
% ikke undervisningspligtige	57,1	58,5	60,1	61,3	63,1	63,1	63,7
Ændring fra år til år Antal	1845	125	-959	-498	205	709	447

Udviklingen fordelt på skoletyper

Af den samlede stigning på 447 elever startet på en efterskole for ordblinde eller unge med særlige behov. Begge skoletyper tegner sig nemlig for en stigning på 57 elever i forhold til sidste år. Stigningen til efterskoler med samlet særligt tilbud er dermed noget større end sidste år, hvor elevtallet på disse skoler steg med ca. 60 fra 2013. Tabel 2 viser elevtallet fordelt på skoletyper i forhold til 2014.

Tabel 2. Elevtal fordelt på skoletype 2014-2015

Skoletype	Antal skoler	Elevtal 2015	Elevtal 2014	Difference
Almen efterskole	210	25448	25115	333
Samlet tilbud til ordblinde	20	1724	1667	57
Samlet tilbud til unge med særlige behov	18	1388	1331	57
Hovedtotal	248	28560	28113	447

Regional udvikling

I år er elevtallet gået frem på Fyn og i Syd- og Sønderjylland. Tabel 3 viser udviklingen fordelt på efterskoleregioner.

Tabel 3. Elevtal 2014 til 2015 fordelt på efterskoleregioner

Efterskoleregion	Antal skoler	Elevtal 2015/16	Elevtal sidste år 2014/15	Difference
Østjylland*	59	7499	7338	161
Midt- og vestjyske region	32	3378	3445	-67
Nordjyske region	35	3568	3541	27
Region Fyn	36	4677	4514	163
Sjællandske region	53	5719	5697	22
Syd- og sønderjyske region	35	3719	3578	141
Hovedtotal	250	28.560	28.113	447

*omfatter også regionen Efterskolerne i Sydøstjylland (21 skoler)

I 2014 bar billedet præget af, at en række større efterskoler udvidede markant, hvilket slog igennem i udviklingen regionalt. Sidste år gik elevtallet frem i Vestjylland, Østjylland og på Sjælland. I år er midt- og vestjylland gået lidt tilbage, mens Østjylland fortsat har fremgang og Sjælland er stabilt.

Frafald

Udviklingen i det samlede frafald er med 12,4% desværre ikke faldet fra sidste år, hvor frafaldet udgjorde 12,1% af elevtallet fra kursusstart. Vi kan ikke opgøre fordelingen af frafaldet på årsager endnu, men fordelingen har de seneste år (siden 2007) været ca. ¼ bortviste og ¾ selv rejst. Tabel 4 viser frafald og antal elever med senere start fordelt på skoletyper.

Tabel 4. Frafall og senere start, heraf fra anden efterskole fordelt på skoletyper

Skoletype	Elevtal 2014	Afbrud i alt	Sen start	Sen start anden efterskole	Procent frafald	Procent sen start ift. Elevtal
Almen efterskole	24027	2818	1256	325	11,7	5,2
Samlet tilbud til ordblinde	1494	235	126	47	15,7	8,4
Samlet tilbud til unge med særlige behov	1276	260	224	38	20,4	17,6
Hovedtotal	26797	3313	1606	410	12,4	6,0

Frafaldet er kun opgjort for de 235 skoler, som har indberettet antal afbrud. Målt i procent for de enkelte skoletyper og for skoleformen som helhed burde de sidste 13 skoler ikke påvirke resultatet.

Tabel 4 viser, at frafaldet er større på skoler for unge med særlige behov og på ordblindeskolerne, end på de almene efterskoler. Til gengæld udgør andelen af elever med sen start hele 17,6% af elevtallet på efterskoler for unge med særlige behov. Af de 1606 elever med senere start er 410 flyttet fra en anden efterskole. Hvis man udregner frafaldet fratrukket denne gruppe udgør det samlede frafald 10,8%. (Det er imidlertid ikke muligt at rense dette tal for skolelukninger, mv. i løbet af året, så det er ikke helt pålideligt. Denne gruppe er derfor heller ikke trukket fra analysen for tidligere år).

Analysen bekræfter, at specialefterskolernes elevgruppe, som gennemsnitligt er mere udsat end elever på almene efterskoler, oftere falder fra. Disse skoler får til gengæld i højere grad elever i løbet af skoleåret.

Særlige elevgrupper

Særlige elevgrupper består dels af elever med flygtninge/indvandrerbaggrund, grønlandske og færøske elever. Dels af inklusions- og specialundervisningselever. Der er 240 skoler, som har udfyldt denne del af spørgeskemaet.

Andelen af elever med flygtninge-indvandrerbaggrund er stabil i forhold til sidste år med 1,8% svarende til 504 elever. Antallet af grønlandske elever er 285, hvilket er et lille fald fra 313 sidste år. Antallet af færøske elever er 95, hvilket er på niveau med

2014. Antallet af elever, der modtager undervisning i dansk som andetsprog er 595 svarende til 2,2%.

Antallet af inklusionselever på de almene efterskoler er steget fra 1185 ved skolestart i 2014 til 1578 i 2015. Inklusionselever udgør i år således 6,2% af eleverne på de almene efterskoler (skoler med samlet særligt tilbud er ikke omfattet af lov om inklusion). Udviklingen kan både skyldes, at der reelt set er kommet flere elever, som omfattes af inklusionstiltag. En del af stigningen skyldes dog sandsynligvis også, at skolerne er blevet bedre til at identificere inklusionseleverne fra starten af skoleåret. I 2014 var det således første gang, Efterskoleforeningen bad skolerne indberette antallet af inklusionselever (og begrebet er omstridt). Denne tolkning understøttes af, at skolerne har indberettet 1487 inklusionselever ved afslutningen af sidste skoleår, således at der er kommet 300 flere til i denne kategori i løbet af året.

Antallet af specialundervisningselever udgør for hele skoleformen 3439 eller 12,4%. Det skyldes, at alle elever på skoler med samlet særligt tilbud hører ind under denne lovgivning (§ 25 stk. 1 eller 2). Opgjort alene på almene efterskoler er antallet 327 eller 1,3%. Sidste år var der 324 specialundervisningselever på de almene skoler ved skolestart.

Om metoden:

Efterskoleforeningen har i lighed med tidligere år indsamlet oplysninger fra skolerne om elevtallet på dagen for kursusstart. Tallene er indberettet via et elektronisk survey-system. Efterskoleforeningen har ringet rundt til de 10 skoler, der endnu ikke havde besvaret spørgeskemaet. Svarprocenten på det samlede elevtal er altså 100%. Det er ikke ualmindeligt, at der falder nogen fra kort efter kursusstart, hvorfor en del variation i tallet for de enkelte skoler i løbet af året må forventes.

Indberetningerne er kvalitetssikret ved manuel gennemgang og rundringning.